

ШАНОВНІ ДОБРОЧИНЦІ!

Редакція розпочала працю над художнім документальним збірником **«Краснопільський мартиролог»**, який розповідає про цвинтар поблизу однойменного передмістя Дніпра, де нині покоїться дві з половиною тисячі українських захисників. Локація обумовить імена героїв пропам'ятних нарисів. Зрозуміло, що альманах буде присвячено усім загиблим бійцям ЗСУ і має стати ще одним із символів героїзму наших захисників.

Хочемо сердечно подякувати пані **Любов Базюк** з Торонто за пожертву на згадане видання. А так само добродійці **Світланні Черепасі-Свириденко** з американського штату Коннектикут, яка не лише сама жертовно сягнула кишені, а й долучила наступних жертводавців:

Віктор-Ярослав Свириденко,
Наталя-Лада Джірдді,
Даррік Джірдді,
Ігор Бузашвілі,
Михайло Казаренко.

Усім сердечна подяка!

Слава Україні! Героям слава!

-----Зміст-----

Адреси доброти.....1	Чи стане миколаївський розпис
Єднання - запорука перемоги..2	ще однією перлиною Січеслав-
День вишиванки в Норт-	щини?.....13
Порті, Флорида.....3	Дещо про ювілейний концерт
Медсестра - це Мати відділен-	«Калини»16
ня.....4	Добрі справи «Бористену».....18
Вітри Дмитра Линартовича.9	Дитяча рубрика «Стефанія»..20
Не пощезне козацький	НАША ЦЕРКВА21
наш цвіт.....11	

Долучайтесь до нас у
соцмережі

facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої
та актуальної
інформації на
нашому сайті

borysten.com.ua

ЄДНАННЯ – ЗАПОРУКА ПЕРЕМОГИ

Мав честь і приємність взяти участь в приміщенні дніпровської «Мінори» у молитовному сніданку прифронтових територій України. Хвала і вдячність організаторам цієї духовної події. Позаяк, на зазначеній зустрічі, вдалося створити найголовніше: атмосферу єднання усіх присутніх, які репрезентували десять регіонів держави, які найбільш потерпають від навали московських окупантів незалежно від політичної, професійної, конфесійної та соціальної приналежності.

Мило було побачити на молитовному сніданку давно знайомих гарних людей, як от: генерального директора Дніпропетровської обласної лікарні імені Мечникова Сергія Риженка та ректора НТУ «Дніпровська політехніка» Олександра Азюковського. А так само познайомитися з новими, без перебільшення, легендарними особистостями нашої української сучасності. Так, наприклад, командир взводу НГУ Владиславу Стоцькому було лише 24 роки, коли позаторік на Сіверському напрямку він протягом більш як двох місяців, у фактичному оточенні, стримував набагато переважаючі сили московських нелюдів і ще й завзято нищив ворогів. Зрештою, з мінімальними втратами герой вивів своїх бійців з оточення, сповна

виконавши бойове завдання. Нині Герой України Владислав Стоцький виховує на власному прикладі юних патріотів України, у різний спосіб наближає нашу перемогу.

Наскільки зараз складно і небезпечно просто жити у Харкові знають далеко за межами України. Але єпископ Харківсько-Запорізької Дієцезії Римо-католицької Церкви Павло Гончарук залишився зі своїм народом, зі своєю паствою. Його присутність на молитовному сніданку, як і участь інших представників десяти прифронтових областей України, стала наочним свідченням єдності нашої нації.

Не один тиждень провів «на підвалі» у загарбників боєць ЗСУ, громадський активіст з Каховки Денис Воропаєв. Зрештою, йому з родиною вдалося вирватися з кривавих пазурів окупантів. Нині його родина мешкає у П'ятихатках. Символічно було те, що на молитовному обіді він зустрівся з очільником Дніпропетровської обласної лікарні імені Мечникова Сергієм Анатолійовичем Риженком, котра, за його словами, «поставила мене на ноги».

Безперечно, сьогодні наша перемога кується найперше на «нулі». Позаяк заходи, подібні до сьогоднішнього молитовного сніданку у Дніпрі, так само важливий і багато у чому вирішальний чинник нашого спротиву.

Фідель Сухоніс

«День Вишиванки» в Норт Порті, Фл.

*На світлині
Віктора Лісничого:
Ірина Левицька
організатор свята.*

У суботу, 23 травня, ц.р. в Осередку ім. св. Андрія в Норт Порті, Фл. відбулося величаве відзначення «Дня Вишиванки». Свято було організоване учительською Української Школи при Осередку, Іриною Левицькою, яка недавно прибула на Флориду з Буковини.

У програмі брали участь діти Української Школи, вокальний ансамбль української баптистської церкви під керівництвом Наталії Ковальчук, та учні музики Оксани Андрішко.

Приємним і цікавим був показ стародавніх вишиванок з різних частин України з колекції Анни Росінської, які вона збирала багато років. Її коментарі цікаво пояснювали унікальність кожного строю.

На «Свято Вишиванки» були запрошені не тільки батьки учнів, але також члени громади, щоб разом відзначити це унікальне свято української культури. Для дітей були різноманітні творчі майстер класи, розписи пряників, малюнки на асфальті, та вишивка хрестиком,

Перекуску для дітей і гостей організувала Юля Даниловець, а спонсорами імпрези були члени управи Осередку В. Боднарук, Д, і Е, Томашоскі та Г. і В. Лісничі. Щира подяка всім учасникам свята.

*Віра Боднарук,
Культурно-Освітня Реф.
Осередку ім. св. Андрія*

Анна Тимошенко (м.Кам'янське)

МЕДСЕСТРА — ЦЕ МАТИ ВІДДІЛЕННЯ

Вечірня розмова затягнулася на кілька годин. За цей час Наталія Федорівна згадувала десятки історій — про нічні масові поступлення пацієнтів, поранених військових, медсестер, які після важких змін усе одно знаходять сили жартувати, і людей, котрі буквально вчаться жити заново.

Шульгіна Наталія Федорівна — заступниця медичного директора з медсестринства, заслужений працівник охорони здоров'я України. У лікарні Мечникова працює з 1997 року. Починала операційною медсестрою. Каже, що іншого місця для себе ніколи не уявляла.

— Для мене Мечникова — як другий дім. Це вже сім'я, місце сили.

Вона народилася саме тут — у старому пологовому будинку лікарні Мечникова. Сьогодні медицина залишається частиною її родини: дочка працює у лікарні Мечникова лікарем-рентгенологом на МРТ, сестра — рентген-лаборанткою, а мама свого часу працювала тут молодшою медичною сестрою та ліфтеркою. Вона і передала доньці любов до професії.

«Так гарно, коли дівчата у білих накрохмалених халатиках», — згадує Наталія Федорівна мамині слова.

Ще однією людиною, яка вплинула на вибір професії, стала хрещена — фельдшерка, що працювала на станції переливання крові. Саме вони, говорить Наталія Федорівна, і прищепили їй любов до медицини.

Після навчання у Дніпровському базовому медичному училищі вона при-

йшла до лікарні Мечникова. У 1997 році вільних місць майже не було, тому молодій медсестрі запропонували декретну ставку в операційному блоці.

— Мені подобалася хірургія. Хотілося щось робити руками. Не просто розкласти таблетки. Операційна була мені близька.

Вона працювала на нейрохірургічних, травматологічних, ендокринних операціях, у ЛОР-хірургії. Пізніше стала старшою медсестрою гінекологічного відділення.

— Медсестра — це мати відділення.

Цю фразу вона повторює кілька разів за розмову. І поступово стає зрозуміло: для неї ця професія — це відповідальність за пацієнтів, і колектив.

Під час війни лікарня Мечникова стала головним медичним центром на сході країни, через який проходять поранені військові й цивільні. Наталія Федорівна говорить про масові поступлення так, ніби описує добре відпрацьований механізм. Хоча за кожним таким «механізмом» — тисячі людських життів.

— Медичний директор дає клич, і ми всі збігаємося в приймальне відділення. Анестезіологи, медсестри-анестезистки, хірурги, травматологи, нейрохірурги.

Кожен знає свою задачу. Ми одна команда. Поки хірург оглядає травми, а нейрохірург перевіряє голову, анестезіолог не відходить від людини ні на хвилину.

— Іноді візуально людина може бути цілою. Каже, що все нормально. А

всередині — кровотеча чи важка травма.

У такі моменти внизу, у приймальному відділенні, все працює одночасно. Санітарки розрізають закривавлений одяг, складають речі у пакети, підписують документи. Іноді в кишенях — телефон, ключі, дитяча фотографія чи брелок, який для когось важливіший за будь-які гроші. Медсестри набирають кров, анестезисти готують препарати, лікарі визначають, кого потрібно везти в операційну першими.

— Це велика махіна. Механізм, який працює як годинник. Іноді операції тривають по десять-дванадцять годин. За цей час персонал майже не змінюється.

— Ніхто не каже: «Моя зміна закінчилася». Поки не закінчиться операція — ніхто не йде.

Після таких ночей у лікарні навчилися особливо цінувати прості людські речі, такі як кілька хвилин тиші, гарячу каву, жарти.

Після одного з прильотів неподалік лікарні хтось із колективу сказав:

— Круто ми зустрічаємо Хелловін.

І всі почали сміятися. Хоча ситуація насправді жахлива.

— Це теж дає сили, — говорить Наталія Федорівна. — Колектив.

Найважче, зізнається «втрачати пацієнтів». Особливо молодих. Тих, хто ще тільки починав жити.

Після одного з вибухів до лікарні привезли одразу багато людей. Медики працювали всю ніч.

— Було таке місиво... Дуже багато важких.

Вона згадує дівчину на ім'я Ілона. Або Аліна — каже, що зараз уже боїться переплутати. У ті години всі були настільки важкі, що запам'ятовувалися не імена, а обличчя, руки, погляди.

— Ми тоді думали, що вона і ще

двоє людей до ранку не доживуть.

У дівчини була важка травма голови. Обличчя настільки набрякло, що Наталія Федорівна зізнається: сьогодні навряд чи впізнала б її на вулиці. Але всі вижили.

— Я приходжу в реанімацію й кажу: «Аліна, ми ж не здаємося?» А вона мені рукою маше і палець вгору показує...

Цей жест вона пам'ятає досі. Каже, саме такі моменти й тримають медиків. Звичайно, приємно отримувати офіційні подяки. Але врятовані життя важливіші нагород. Люди, які повертаються до життя.

— Дуже важливо, коли є підтримка сім'ї. Коли людина відчуває любов.

Вона згадує хлопця-сироту, який лежав у реанімації після тяжкої травми. У нього фактично не було частини черепа. Лікарі не знали, що буде далі. Але поруч залишилася дівчина — вагітна, зовсім молода.

— Вона сказала: «Я хочу вийти за нього заміж».

У лікарню приїхали працівники РАЦСу, священник. Просто в реанімації відбулося весілля.

— А потім я бачила передачу. Вона народила дитину. А він уже сам сидів і їв. Дуже багато залежить від тих людей, хто поруч.

У якийсь момент під час розмови Наталія Федорівна заговорила. Ніби намагається швидко зібратися з думками й не дати емоціям узяти гору. Каже, що деякі історії, навіть через роки, все одно болять однаково. Вона говорить про матерів, які сидять під дверима реанімації. Про дружин військових, про батьків, які до останнього шукають у погляді медиків хоч якусь надію.

— Іноді ти приблизно розумієш, наскільки все важко. Але люди ж хапають-

ся за кожне слово.

Після одного з масових поступлень до лікарні привезли молоду дівчину. Її мама сиділа в коридорі й плакала.

— Я підійшла й кажу: «Так. Плакати будемо потім. Зараз чого сумуємо?»

Потім сама зайшла до реанімації. Каже, стан був дуже тяжкий.

— А потім думаю: язика б прикусити... Бо всяке буває.

Але дівчина вижила. Згодом її перевели до іншого відділення, поставили окремий пост медсестри.

— І ми її виходили.

Під час розповідей Наталія Федорівна витирає сльози й одразу ніяковіє через власну емоційність.

— Вибачте... А потім усміхається.

— Знаєте, у нас тут усі такі. Можемо плакати, а через десять хвилин уже жартувати. Мабуть, інакше в лікарні під час війни просто неможливо.

Про колектив вона говорить майже так само часто, як про пацієнтів. Каже, саме люди тримають лікарню в найважчі моменти.

— У кожного своє життя. У когось чоловік воює. У когось син. У когось батьки хворі. У когось маленькі діти. Але ми тримаємося. У лікарні Мечникова працює близько двох з половиною тисяч співробітників. І за роки роботи Наталія Федорівна навчилася бачити більше, ніж співробітників.

— Я завжди кажу: треба знати, чим живе людина.

Цю пораду їй свого часу дав один із завідувачів відділення. Молодою старшою медсестрою вона тоді лише починала керувати колективом і не розуміла, навіщо знати чужі сімейні історії.

— А він мені каже: «Коли людина приходить до тебе нервова чи засмучена, ти маєш розуміти, що в неї на душі.

З роками вона сама почала помічати: іноді достатньо просто запитати про маму, дитину чи чоловіка — і людина вже працює зовсім з іншим настроєм.

І саме тому в лікарні навчилися підтримувати одне одного навіть у дрібницях.

— Я не люблю, коли починають сильно жалітися. Кажу: «Руки-ноги цілі? Значить, встаємо й працюємо далі».

Але за цією суворістю, здається, ховається інше — звичка постійно тримати себе в руках, щоб у важкий час витримали інші.

Окремо Наталія Федорівна говорить про медсестер. І що довше слухаєш її, то більше розумієш: для неї це не «допоміжний персонал», а люди, на яких тримається лікарня.

— Колись вважали, що медсестра — це просто помічник лікаря. Зараз це зовсім не так. Поки лікарі в операційній, саме медсестра залишається у відділенні. Стежить за пацієнтами, контролює процедури, організовує роботу молодшого персоналу і підтримує родичів. Також слідкує, щоб люди вчасно отримали ліки, харчування, перев'язки.

До лікарні приїхало багато медиків із прифронтових та окупованих територій. Багато хто залишився працювати саме тут.

Вона розповіла, що в лікарні й досі працює рада сестер медичних — система наставництва, яку тут створювали роками. Молодих медсестер навчають прямо на робочому місці.

— Якщо людина чогось не вміє, ми показуємо, вчимо, допомагаємо.

Для Наталії Федорівни це теж частина професії. Виростити тих, хто буде тримати медицину далі.

— Тут особливо цінують людей, для яких медицина — це більше ніж просто

робота.

Вона говорить це як факт, перевірений роками роботи й війною. Під час розмови вона кілька разів повертається до теми людського життя.

— Найцінніше, що є у світі, — це людське життя. У лікарні це розумієш особливо гостро. Коли привозять людей після прильотів, або в реанімації лежать молоді люди. Коли хтось вчиться ходити заново, чи жити без кінцівки.

Вона згадує військового, колишнього пацієнта на протезах — без обох ніг. Сьогодні він ментор і підтримує інших військових, які проходять шлях реабілітації.

— Дивишся на нього й думаєш: людина стільки пережила, а все одно тримається.

Або жінку із Сєверодонецька, яка втратила дім і приїхала до лікарні разом із пораненим сином.

— Каже: «Ну нічого. Може, на старості років хоч поподорожую».

І сміється.

— От звідки вони беруть ці сили?..

Можливо, саме через таких людей медики теж продовжують триматися. Бо в лікарні дуже швидко починаєш бачити справжню ціну речей.

— Коли люди сваряться через якісь дрібниці — я думаю: ви просто не бачили того, що бачимо ми. — Людина жива — значить, уже є за що боротися.

Про керівника лікарні Мечникова Сергія Анатолійовича Риженка, Наталія Федорівна говорить окремо. Скоріше — як про людину, яка справді знаходиться поруч із колективом.

— Сергій Анатолійович керівник з великої літери. Його підтримка відчувається у всьому. При масових поступлених він завжди з нами. Поки лікарі й медсестри працюють із пораненими,

він координує процес, підтримує родичів, шукає рішення там, де їх потрібно знаходити миттєво. Сергій Анатолійович — найкращий керівник для колективу лікарні Мечникова.

Саме з його іменем вона пов'язує нинішній рівень лікарні: Мечникова звучить не тільки в Україні, а й на міжнародному рівні. Сюди приїжджають лікарі й медичні сестри, щоб переймати досвід допомоги постраждалим і пораненим захисникам.

Особливо, говорить Наталія Федорівна, він змінив ставлення до медсестер.

— Він підняв медсестринство на інший рівень. У лікарні це помітно навіть у дрібницях: керівник знає співробітників по іменах, цікавиться їхніми проблемами, може зупинитися посеред коридору й просто спитати, як справи або чи потрібна допомога. Взаємоповага, взаємовиручка і підтримка — це дуже важливо. Інакше ми б просто не витримали. Усі медсестри його поважають і підтримують. Він справді дуже цінує працю медичних сестер.

При цьому вона тепло згадує і Володимира Олексійовича Павлова — головного лікаря, за часів якого прийшла працювати до лікарні.

— Саме з ним я починала свій шлях у Мечникова.

Наприкінці розмови за вікном давно стало темно. Зранку пані Наталія знову буде в лікарні. Там, де хтось після важкої операції відкрив очі, а медсестри вкотре побіжать у приймальне відділення рятувати пацієнтів. Де після безсонної ночі хтось знову скаже жарт, щоб інші хоч трохи видихнули.

— Ми витримаємо, — говорить вона вже майже спокійно. — Ми просто повинні витримати.

Говорячи про майбутнє медицини

після війни, Наталія Федорівна раптом починає говорити дуже просто. Про людей.

— Я хочу, щоб до медиків було поважне ставлення.

Вона пояснює: медицина — це роки навчання, практики, нічних чергувань і постійної відповідальності за чуже життя.

— Щоб стати хорошим лікарем або медсестрою, треба дуже багато пройти. Але цього теж недостатньо. Треба ще любити людей.

Саме тому вона переконана: у медицині не можна працювати без співчуття, терпіння, милосердя та уміння підтримати.

— Я завжди кажу: до людей треба ставитися так, як ти хотів би, щоб ставилися до тебе і твоїх близьких. Люди приходять у лікарню зі своїм болем. І фізичним, і душевним.

Каже, після війни роль медиків стане ще важливішою. Бо країні доведеться не лише відбудовувати міста, а й відновлювати людей. Тих, хто повернувся з фронту, втратив дім, пережив окупацію чи поранення.

— Найцінніше, що є у світі, — це людське життя.

У цій лікарні такі слова щодня підтверджують у приймальному відділенні, реанімаціях і операційних.

ВІТРИ ДМИТРА ЛІНАРТОВИЧА

Невдовзі Дмитро Лінартович має порадувати своїх шанувальників новою поетичною збіркою, що отримає назву «Вітер у степах». Говорячи про цю нього, насамперед, необхідно відзначити його неймовірну різноплановість. Дмитро водночас є актором театру, кіно, естради та дубляжу, поетом, бардом, активним громадським діячем, і – що вкрай важливо – кадровим офіцером ЗСУ. Останній момент з початку активної російської навали на Україну. пронижує всю його творчість, є головною домінантою. Зрештою всі ці сфери діяльності і творчості розділити абсолютно неможливо, настільки вони переплетені. Цілком заслужено із 2023 року Дмитро носить звання «Заслужений артист України», а також ряд відомчих та громадських нагород. Кілька слів до біографії автора. Дмитро Костянтинович Лінартович народився 22 листопада 1978 року в м. Києві, у творчій родині. Закінчив театральний університет імені І. К. Карпенка-Карого. Служить у ряді театрів Києва, також грає у кінематографі, де особливу відомість йому принесла головна роль Івана Додоки у фільмі «ТойХтоПройшовКрізьВогонь», і, безумовно, величезним є внесок Дмитра у розвиток українського дубляжу, який обчислюється сотнями робіт. Також варто зауважити, що він є членом правління Національної спілки кінематографістів України.

З початком активної російсько-української війни у лютому 2022 року Дмитро Лінартович робить різкий поворот у своєму житті – вступає до лав ЗСУ. Спочатку він брав участь в обороні Києва у складі ТРО, а потім, у складі десантно-штурмового підрозділу, воював на

херсонському напрямку, у районі Бахмута, а потім в Соледарі. Зазнав поранення та контузії в боях за Соледар 9 січня 2023 року, але продовжив службу, поєднуючи її із творчою діяльністю.

Дмитро Лінартович активно продовжує писати нові вірші та виступати із авторськими концертами у найрізноманітніших локаціях, зокрема, в Дніпрі. Восени 2023 року вийшла друком його перша збірка віршів «Словоспів», завдяки чому наступного року автора було прийнято до Національної спілки письменників України. Книга вже витримала кілька перевидань, вона є у загальному доступі в інтернеті, тому варто зосередитися на її майбутньому продовженні.

Нова книга Дмитра Лінартовича «Вітер у степах», підготовка якої зараз на завершальній стадії, буде прямим і логічним продовженням «Словоспіву» з різницею у три роки. Великою мірою це має бути тимчасовим підсумком боротьби, безперервних контактів автора їх філософсько-ліричного осмислення за цей період. Поезія Дмитра Лінартовича іноді нелегка і важкувата у вигляді друкованого тексту та краще сприймається на слух, особливо у авторському виконанні, але варто пам'ятати, що насамперед, це військова лірика, пронизана патріотизмом, абсолютною відданістю Україні, повагою та коханням. Важко буде помилитися, якщо сказати, що автору вже вдалося створити поетизований літопис сучасної російсько-української війни, написаний на гарячих подіях, що вже є унікальним доробком. Пропонуємо читачам невеликий витяг із майбутнього видання, а автору – Дмитру Костянтиновичу Лінартовичу – бажаємо здоров'я, мужності, натхнення на нові твори та Перемоги!

Артем ІВАНЦІВ, магістр історії

Диво – вижив після бойових.
Пораненим я не плекав надії.
Рятували в умовах польових.
Евакуаційні дії.

Піднявши із червоної листви,
Витягували з поля бою.
З баюри, мряки і мокви...
Ну все, кінець з цією грою.

По замінованій землі,
Юзом їду з екіпажем
І на борту, як ув імлі
«Нас пронесе» - ми тихо скажем.

Прострелена, посічена бляшанка,
Розсотаний, почервонілий, турнікет,
Наді мною медикія - сіроманка
Аж вибух, як трояндовий букет.

Нас підкинуло, як у Лунопарку.
До землетрусу звикли ми.
Знов залетіли у посадку - арку,
До вогнепальної тюрми.

Стріляючи молитися почав,
До світла із броньованого вічка.
«Проскочемо» - провідник сичав.
Ледь жевріла окопна свічка.

Думав, що не вивезу цю біль.
Злостиву, що не знає міри.
Жаль – це мутний хміль,
А співчуття - це прояв людяної віри.

Намотую дорогу долі.
Уникаю жалібні страждання.
Мій шлях – тяга до волі.
Та дія, а не зволікання.

У місті зустрічав жінок.
Всім їм уклін низький.
У їхнім погляді читав урок:
«Чому мій там, а ти живий?»

Перебуваючи на голці війн,
У ній суміж фронтової хімії.
Пішли у засвіти Брати і Посестри
У вічність по ламаній лінії.

НЕ ПОЩЕЗНЕ КОЗАЦЬКИЙ НАШ ЦВІТ!

Відгук на книгу Володимира Кільченського «Скарби Ненаситця»,
частина 2, «Шляхами скарбів»

Відродись, Україно, не лишень хрестами
На могилах козацьких посеред степів,
А й всіма віковими в найглибших глибинах,
Пластами,
Що ховають в собі незліченність
Народних скарбів.

Іван Низовий

Не можна без захоплення читати книгу Володимира Кільченського «Скарби Ненаситця» (частина 2, «Шляхами скарбів»). Відразу поринаєш на кілька століть назад.

Тут стикаються різні полюси, стають на герць добро і зло, любов і ненависть, вишикуване і нище... А між ними автор подає відсвіти народних казок і старослов'янських міфів, християнські мотиви, відгомін язичницьких уявлень, неохопні обрії сонцелюбних українських степів «без початку і кінця», де сумує срібляста ковила і раює курай – невмируще українське перекоти-поле. Воно не боїться рвучких новочасних вихорів. Котиться й котиться повз окопи, бліндажі, крізь дні і ночі вічної боротьби з московитами. Ось таке філософське осердя книги «Скарби Ненаситця» Володимира Кільченського. Воно чує різні притчі про життя і смерть. Чує згорьовані крики героїнь книги. Бо на Україну не один раз нападало бісівське плем'я. І воно – філософське осердя – оживається до читачів голосом порогів, хвилями Дніпра і жіночим стоїцизмом. Цей плач рятує від нетрів розпачу, таїть у собі промені віри, надії та любові (про родину Горничарів).

Автор чітко підкреслює всі головні події Івана Мазепи та запорізьких козаків. Бо і історики не вбачали у їхній участі в Пол-

тавській битві якихось важливих змін для перемоги Карла XII, або ж програшу битви Петром I. А саме через недовіру шведського короля до гетьмана Мазепи і склалися передумови цієї страшної поразки. Навіть під час битви козаків Скоропадського не мали права перейти на бік шведів. І наша згорьована Україна і далі несла чашу спокути за батьківські гріхи, неповагу до своїх вождів, жадобу до великих скарбів за рахунок тих, кого усували від влади нові гетьмани... Найчастіше від цього страждав бідний і згорьований український народ.

Цікавий епізод навчання Наума монахом Варнавою. Варнава кричав на учнів, що вони «мазепинці», що Мазепу відлучено від церкви, бо він зрадник. А йому впевнено заперечив Михайло Мурай: «Гетьман Мазепа – не зрадник! Он скільки храмів збудував!»

Є у Володимира Кільченського те, що для мене особливо значуще й дороге: степове розкрилля і приземленість, яка пахне полянами. А також вживання прозаїзмів, як значення домашнього хліба, давніх українських страв. Саме святий образ хліба знову і знову аж ніби сяє на столі під іконами, дякуючи українці, що його замісила, виняньчила, спекла.

Автор уміло відмикає замки. Золоті замки, незбагненні скарби не лише Полу-

ботка, а всього минулого. Бо за дверима цього минулого – дивосвіт дитинства та юності наших далеких прародителів. І герої книги «Скарби Ненаситця» намагаються випити джерело минувшини. Вони п'ють його щодень, насолоджуючись цією цілющою водою щастя, яке дає великий досвід для життя в будь-яких умовах.

В творі згадується досить багато фольклорних джерел: «Ой піду я до млина», «Ой, лопнув обруч». Згадується і «кривий танець». І досі щебечуть зі сторінок книги птахи з видноколів дитинства, досі летять метелики до мальв та руж, мандрують до наших днів щедрівки, хоч дороги наші стали ще крутіші, ще розбитіші. Але ніби по цих наших дорогах чути скрип Чумацьких Возів.

В кожному рядочку цього захопливого роману проглядається саме любов до українського слова (часте вживання діалектних слів і виразів), до козацьких степів, засіяних зерном і кулями. До того домашнього вогнища, без якого неможлива українська родина.

Любов автора до народних пісень, легенд та небилиць, а ще до миті, коли рід цілує хрест, осіняє цим хрестом далеку дорогу наших козаків. І ця любов до Вітчизни, освячена автором, породжує найзадушевніші рядки. А йому в цьому допомагає сивий Дніпро, давні пороги. Оця міцна сув'язь різних поколінь, яскраво виписаних образів Наума, Василя, Івана та Лесі, їхнього коника Вірного та інших образів.

Яскраво описаний прийом Полуботка в Кремлі. Тут і Петро I, і Меншиков, і шаман. Вся сутність московитів викладена в їхніх речах.

Дбайливо охороняв Наум не тільки Полуботка, а й в першу чергу і Івана Скоропадського. Саме на Наума поклав Полуботок місію збереження скарбів Полтавського куреня до Великої Британії. Хоч і шлях був нелегкий та довгий, але місія була виконана.

Цією книгою автор стверджує, що земля-провидиця побачить день далекий і світлий. А Небо повідає своє одкровення: народяться щасливі покоління. Україна дощами оплаче всіх полеглих і закатованих. Зодягне святошні строї і промовить: «Слава Творцю!» З глибин Небесних відлунюватимуть: «Навіки Богу Слава!», «Слава Україні!», «Героям Слава!»

І прийде сам Творець в оточенні Ангелів, Архангелів, прийде Матір Божа, Микола-Чудотворець, прилине на небесному коні Михаїл Архистратиг з вогняним мечем, з яким він випалював зло з цієї землі.

І Творець відкриє свою Браму для всіх мучеників, новомучеників, для всіх святих цієї землі, що пройшли через пекло. І вони здобули право на життя вічне. Сили Небесні сповістять про Перемогу. І Бог поцілує Україну у чоло.

Хочу закінчити свій відгук віршем Тамири Бауман. В ньому звучить Світло Душі кожного українця, випромінюючи тепло українських сердець.

Бо світ – це храм, де кожен день і мить
Тче Божий промінь полотно любові,
Не просто так у ньому ще горить
Правічна суть у перевозданнім Слові.

*Валентина Новодон,
заступниця голови
Верхньодніпровського
відокремленого підрозділу
ВУТ «Просвіта»
імені Тараса Шевченка*

Чи стане миколаївський розпис ще однією перлиною Січеславщини?

Нині, напевно, вже немає людей, які б не бачили або не чули про петриківський розпис. Це унікальне декоративно-прикладне мистецтво - візитівка України та перлина Січеславщини, що увійшло до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства. Його головними особливостями є рослинні мотиви, відсутність попереднього контуру під час малювання, використання унікальних технік (зокрема, малювання пальцем) та яскрава символіка. Характерними рисами петриківського розпису є також вільне володіння пензлем (зокрема з котячої шерсті) і яскраві кольори.

Та головний сенс матеріалу, який пропоную Вашій увазі, шановний читачу, полягає у тому, що поряд з петриківським розписом на Дніпропетровщині існує ще одне вартісне декоративно-прикладне мистецтво, яке потенційно так само може стати ще однією перлиною нашого краю. Позаяк нині миколаївський розпис потребує підтримки, популяризації і, як на мене, не лише громадської, а й державницької підтримки.

Шлях до народження журналістського чи письменницького вартісного допису буває різним. Але правдиво цікаві матеріали народжуються, як правило, завдяки співпраці з людьми не байдужими, завзятими, енергійними. Як от з моїми добрими приятельками з ГО «Жінки плюс» Лілією Гиренко та Іриною Корчوماхою, які не на словах, а на ділі зберігають і примножують культурні старожитності нашого краю. Саме від

них я дізнався про існування в Січеславщині унікального миколаївського розпису. Його географічним та розбудовчим центром є село Миколаївка Губиниської селищної ради, яка належить нині до Самарського району області.

Після особистих відвідин цієї милої кожному українському серцю місцини я глибоко переконаний, що миколаївський розпис може стати, як зазначав вище однією з візитівок Дніпропетровщині, на рівні вже із знаним у світі, петриківським народним промислом. Чому? А з тієї причини, що миколаївський розпис має засадниче для свого поширення і популяризації: солідну історію розвитку (хоч до кінця і не з'ясовану), особливу техніку виконання, так би мовити, «канонічність» матеріалу для виробів – найперше дерево. А ще соціальні витоки предметів для оздоблення. В першу чергу весільні скрині наречених. Які у стародавні часи мали не аби яке значення і у ритуальному сенсі, і у майновому.

Миколаївський розпис — це самобутня техніка декоративно-ужиткового малювання, поширена в селах Присамар'я на Дніпропетровщині (зокрема, в селі Миколаївка). Характеризується темно-зеленим тлом, використанням семи основних кольорів, нанесенням елементів проти годинникової стрілки та нашаруванням розлогих мазків, якими здавна прикрашали скрині, меблі та посуд.

Через село Миколаївку раніше проходив чумацький шлях, завдяки чому цей яскравий вид народного малярства став відомим далеко за межами регіону.

Найбільше зразків цього декоративного мистецтва було знайдено на старовинних дерев'яних скринях, які є візитною карткою техніки. Також розписом прикрашали мисники, колиски, лави та дерев'яний посуд. Миколаївський розпис, між іншим, має чітко виражені відмінності від Петриківського. У палітрі цього розпису переважають барвисті, життєствердні відтінки для зображення квітів, соковитих ягід, листя та гілок. А кожен елемент орнаменту має власне значення. Наприклад, композиція з трьох квіток символізує Всесвіт, гармонію та єдність.

Сучасні митці створюють тематичні виставки-обереги і навіть адаптують орнаменти для оформлення міських просторів, переносючи традиційні візерунки у ландшафтний дизайн.

Позаяк усе вижче зазначене не надає можливості миколаївському розпису мати, так би мовити, офіційний статус. Причин тут декілька. Найперше власне сама назва розпису. Якщо понишпорити просторами інтернету, то це декоративно-прикладне мистецтво буде зазначено як Миколаївський (Ігреньський) розпис. Оскільки існують твердження про те, що він зародився найперше у передмісті Дніпра селищі Ігрень. Моя особиста думка, що питання це дискусійне. І розставите, як то кажуть, крапки над «і» мають найперше фахові мистецтвознавці, етнографи, краєзнавці та історики. А ось якраз академічного погляду спеціалістів на миколаївський розпис вкрай бракує. Фактично на сьогодні, напевно, відсутнє будь-яке серйозне наукове підґрунтя для опису і класифікації миколаївського розпису.

Щоб це декоративно-прикладне мистецтво жило і розвивалося далі необхідно чітко сформулювати історичні, мистецькі та локаційні його характери-

стики. Без дискусій у фахових колах для цього не обійтися. Бо більшість з цих характеристик, як на мене, просто невідомі. Так, наприклад, до кінця незрозуміло, коли ж все таки зародилося це мистецтво. Зрозуміло, що його коріння сягає не у одне десятиріччя, а то й сторіччя та як задалеко.

Знову ж таки ми нічого не знаємо про тих майстрів, які заснували школу миколаївського розпису. Попри його народну сутність все одно були митці, які заклали підмурки цього декоративно-прикладного мистецтва. Інакше просто не буває. Адже сьогодні, наприклад, широко відомі імена основоположників петриківського розпису. Це Тетяна Пата, Надія Білокінь, Олександр Статива, Федір Панко та інші.

Так для становлення і розвитку миколаївського розпису існує чимало проблем. Я окреслив вижче лише деякі з них. Фахівці – мистецтвознавці очевидно б поширили цей перелік. Та попри складності й певні протиріччя перспективи його розвитку обнадійливі.

І як на мене, найперше тому, що у наш час є віддані та послідовні майстри, прихильники та популяризатори миколаївського розпису. Такі як от перший заступник Губиниського селищного Антон Борисенко та начальника відділу культури, релігії та туризму Губиниської селищної ради Інни Прийменко. Власне їм я найперше завдячую своєму знайомству з миколаївським розписом. І саме вони нині шукають шляхи вирішення тих проблем про які було зазначено вижче.

Беручка, щедра на влучне слово і дівочу вроду Інна Прийменко зізналася у розмові зі мною:

- Утвердити Миколаївський роз-

пис якнайширше в Україні та світі вважаю своїм пріоритетним завданням і як державний службовець, і як мешканка Присамар'я.

Що ж не безпідставно вважати, що у молодій жінки вистачить і сил, і часу для втілення у життя задуманого. Позаяк вже із згаданим Антаном Борисенко вони не самотні у своїх шляхетних устремліннях. Так під час моїх відвідин у Миколаївському будинку культури, де найперше збираються прихильники і майстри розпису, ми зустріли добрих два десятки прихильників цього декоративно-прикладного мистецтва.

Серед них і Анна Бирса, яка хоч і родом з Кам'янського, але сьогодні одна із лідерів розвитку миколаївського розпису. А ще важливо й те, що Миколаївський розпис має симпатиків власне не лише у цьому населеному пункті. Так,

наприклад, у будинку культури мальовничого села Хащеве вже не перший рік плідно функціонує гурток Миколаївського розпису. Очільниця цього закладу культури Наталія Васильєва у розмові зі мною сказала таке:

- Миколаївський розпис - душа нашого краю. А душу треба берегти і плекати...

Під час написання цього матеріалу за вікном моєї дніпровської квартири не раз лунала повітряна тривога. Московські нацисти ніяк не утихомиряться. Отож здається може спасти на думку: а чи під час війни варто шукати вирішення проблем декоративно-прикладного мистецтва? Та й певен що не лише мені, а й Вам, дорогі друзі, прийдуть відомі слова славетного Вінстона Черчилля: ««Якщо ми економимо на культурі, то за що ми воюємо?»»

На фото автора: Директор будинку культури села Хащеве Наталя Васильєва разом з завідувачкою бібліотеки Наталією Полунєвою захоплено розповідають про миколаївський розпис.

Микола Дупляк (США)

ДЕЩО ПРО ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ “КАЛИНИ”

Про культурні події з життя української громади в Сиракузах в останніх десятиліттях з газет не можна багато довідатися, бо за винятком сумівського танцювального ансамблю “Одеса”, який вряди-годи виступає на американських і українських форумах; щорічного парафіяльного фестивалю церкви св. Івана Хрестителя та ще шкільного Шевченківського свята – в наші дні немає нічого. Не стало вже післявоєнної еміграції з Європи, а нова хвиля з вільної України та ще новіша хвиля втікачів від війни, як досі, не створили нічого нового, навіть комітету допомоги Україні, якій дуже треба помочі від земляків з-за океану.

Дуже відродно, що в Сиракузах уже десять років діє мішаний хор “Калина” під керівництвом Світлани Бідної, яка приїхала з України. Вона -- вчителька у Школі українознавства ім. Лесі Українки та диригентка хору в церкві св. Івана Хрестителя. З дитинства захоплюється музикою, українською піснею та музикою. Маестро зізнається, що вже багато років працює з дітьми та молоддю навчає вокалу та популяризує українські традиції через пісню й творчість. Вокальний гурт “Калина” об’єднує талановитих дітей, які з любов’ю представляють українську культуру на концертах.

Безперечно, що засновниця хору багато працює з дітьми та молоддю, але відрадне те, що в праці допомагає їй

Таня Дако, зі звуком помагає Іван Пісьо, а відеозапис здійснює Михайло Василевський. Пані Світлана уточнює, що кожного року кількість учасників хору змінюється. Цьогоріч у молодшій групі було 12 осіб, у середній – 5, у старшій – 12. Вчителька веде заняття окремо з кожною віковою групою та індивідуальні заняття для підготовки сольних виступів. Кожного року “Калина” влаштовує два концерти – до Дня матері або родинне свято.

Цьогоріч виповнюється десять років від дня заснування “Калини”. З цієї нагоди 16 травня в приміщенні Школи українознавства відбувся ювілейний концерт цього хору, а в ньому взяли участь і колишні хористи. Програма концерту була дуже багата й різноманітна, а на 32 точки програми склались і пісні, і танці. Багато дітей підготувало сольні та гуртові пісні, в яких виявили свої найкращі таланти. На концерті звучали авторські пісні різних українських композиторів і кілька танців. Танців навчають Діана Мельниченко і Катруся Боева. Юні артисти присвятили п’ять пісень і один танок Україні. Однак, відчувалася нестача патріотичних пісень. Публіка хвилиною мовчання стоячи вшанувала наших воїнів – оборонців України від російських загарбників.

Хор “Калина” – гарна мистецька одиниця, якою може пишатися кожна

українська громада. Важко повірити, що він досі окремо не виступав на шкільних Шевченківських концертах. Загальногромадських Шевченківських свят у Сиракузах вже давно не було.

Ювілейний концерт тривав дві і пів години. Це таки дуже довго. Та й музика була надто голосна. Після концерту хористи та їхні батьки нагородили диригентку та ведучу програмою концер-

ту Таню Дако букетами квітів, а публіка рясними оплесками. Згодом батьки пригощали присутніх смачними харчами та напівками. Багатьох дивувало те, що на концерт не було жодного вступу.

Підсумовуючи написане, бажаю пані Світлані якнайкращих успіхів у її корисній праці з молоддю та святкувати ще багато подібних ювілеїв як цього року.

На світлинах: Під час ювілейного концерту хору «Калина» в Сиракузах, Н.Й.;-маестро Світлана Бідна (справа) і Таня Деко.

ДОБРІ СПРАВИ «БОРИСТЕНУ»

Наприкінці червня з успіхом презентували нові книги багаторічної авторки нашого щомісячника Любов Василів - Базюк з Торонто у дніпровській бібліотеці української діаспори імені Джона Маккейна. Присутні із зацікавленням заслухали лист – привіт від української письменниці з Канади, який ми долучаємо нижче.

Чому з успіхом? Бо присутні правдиво виявляли зацікавленість темами обговорення. А вони виходили далеко за літературні теми. Позаяк торкаючись головного - української ідентичності.

Влас. інформ.

Шановні та Високоповажані Присутні на дискусійній імпрезі, яку так величано організував пан шеф-редактор Фідель Сухоніс під час таких налетів і великої небезпеки по всіх містах та не менше й в Дніпрі.

Ця імпреза присвячена моїм трьом книгам: Підсумки книга І, Підсумки книга 2 та Літературні обжинки.

Ці три книги мали бути видані багато скорше, але пошесть ко виду перешкодила, а тоді почалась незаконна жорстока війна. Мій вік більшати не зупинився, а хотіла за свого життя видати, щоб не зробити клопоту моїй доні Наталі.

Я дуже дякую пану шефу-редактору Фіделю, що він приклав багато праці, щоб організувати зустріч Визначних Літераторів, Письменників, Істориків, Любителів писаного слова на події, які відбувалися перед Другою світовою війною, жорстоке польське панування на Волині, Галичині - Західній Україні - до наступу гітлерівського війська і советів (так їх називали на Волині).

Я тоді в 10 років стала емігранткою, але на рідній Холмщині, де народився мій Тато, отець протоієрей Йосип Василів, який був на польських списках, як націоналіст, бо служив у церкві Українською мовою з 1930 року. Всі польські архіви попали советським політрукам, які за 3 місяці почали грозити, викликати до НКВД, вимагати стати стукачем, хто з парафіян належить до ОУН. У

волості хлопці з ОУН працювали прибиральниками, слухали всі ці переслідування, а тоді довідалися, що в місті Луцьку на списках до Сибіру була вже наша родина.

Тому після останнього 12 годинного словесного переслідування, в холодній неопаленій кімнаті волості -32 температури 21 січня 1935 р. випустили та вимагали прийти та підписати згоду, бо інакше буде служити білим ведмедям.

Тогож дня також перепитували о. протоієрея Василя Варварова з села Озденіжа, полковника армії Петлюри, а одружений був з сестрою моєї Мами. Тато і о. Василь повернулися з волості до нас, померзлі, не кінчили ще вечеряти, як наші хлопці - члени ОУН постукали та сказали, валка з 11 хлопців, що були в Луцьку в польській в'язниці та не згинули, ОУН їх перевозить до втечі через замерзлу ріку Буг - границю на німецьку сторону, якщо Отці рішаться, бо будуть на Сибірі з родинами, то за пів години будуть тут сані з 11 хлопцями й можуть забрати з собою Отців.

До границі було біля 40 кілометрів, будуть їхати ночами, після кожних чотирьох сел - будуть нові сані та коні, їхатимуть ночами, днями спати по клунях (стодолах). Приготовте білі простинні, їжу, а ми заопікуємося вашими родинами. Отці погодилися. Кінчали вечерю, вдягали подвійну білизну, мама і тітка

пакували їжу на чотири дні, виймали простинні - як під'їхало двоє великих саней. На спіх прощалися, посідали, коні рушили, всі зняли на прощання шапки та від'їхали.

Після того я підкидала опал до грубки та міцно плакала. Енкаведисти були кожного дня, Мама на запитання де є священник відповідала, що поїхав до консисторії. Грабили все з господарки, брали що хотіли.

Члени ОУН доглядали господарку, чоловічу роботу, приносили дрова, два відра води до порога, а як довідалися, що щасливо перейшли границю, то над ранком 4-ма саннями вивезли Маму з головними речами, харчами та повезли з села Боголюби, (5 кілометрів біля Луцька), а до Ковеля, біля 50, там була наша власна хата й жила Тата сестра. Мою сестру Катю і мене в 6 ранку завезли на залізничну станцію до Луцька до потягу на Ковель.

Гітлер і Сталін домовилися, що хто хоче переїхати, то буде комісія у Володимирі Волинському та на документи може

дістати дозвіл і білет на переїзд границі. Мама на метрику народження Татової сестри перейшла контролю та так ми переїхали границю на німецьку сторону.

А за 4 роки - вже була дуже тяжка втеча на захід.

Поділилася з Вами, що не так легко було лишати Волинь, а потім Холмщину, щоб не бути забитими поляками, які знущалися над православним духовенством і населенням. Не легко було під бомбами в Берліні, але в Божій опіці вижили й в тяжких умовах у той час в Канаді осягали те, скільки мали сили, на фізичних працях та здібностей. Вибачаюсь, що такого довго листа написала, але може цей лист допоможе Всім Вам зрозуміти мою духовність. З пошаною, подякою п. Фіделю і всім Присутнім Гостям, що присвятили кілька годин над моїми книгами Підсумки, бо Літературні обжинки - це як мої читачі сприймали всі інші мої твори. Любов Василів-Базюк, Бакалавр в Університеті Торонто, магістерський ступень в Університеті Лондон, Онтаріо.

*Любов Василів-Базюк
(Торонто, Канада)*

Олена Федіна (м. Кам'яньске)

ЯК ЖУК ЗАКОХАВСЯ

Жук-рогач (товстий, багатий)

Виліз зі своєї хати.

Як зійшло у полі жито,

Він надумав одружитись.

Ось угледів Бджілку Жук:

— Панно, я до Вас біжу!

Зачекайте, чарівнице,

Вам відкрию таємницю:

В Ваші форми, смужки, «жу»

Закохався, аж дрижу!

Йдіть за мене, панно красна,

Разом заживем прекрасно:

Я багатий, маю все!

Що Ви скажете на це?

Посміхнулася Бджола:

— Де я тільки не була,

А нахаб, таких як ти,

Впізнаю за пів версти!

Я збираю мед до чаю,

Квітів аромат вивчаю,

Знаю, що смачне, що — ні.

Нащо, Жуче, ти мені?

Друже, перш ніж одружитись,

Треба грамоті навчитись!

Слухав Жук, махнув рукою

І сховався з головою

У своїй сумній хатинці,

Як і завжди, наодинці.

Хто лінивий до навчання,

Хай не мріє про кохання!

Наша Церква

Видання благословив Патріарх УПЦ КП Філарет. Бюлетень відіграє важливу роль в регіоні та Україні по наверненню населення до духовних витоків нації та релігійності. Виходить з вересня 2002 року. З грудня 2018 року додаток називається «Наша Церква»

Релігійний додаток часопису "Бористен"

№57 (2026)

Сердечно вітаємо Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія з високою державною нагородою!

З нагоди Дня Конституції Президент України Володимир Зеленський відзначив Предстоятеля Православної Церкви України Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія орденом Ярослава Мудрого V ступеня.

Під духовним керівництвом Блаженнішого Митрополита Епіфанія Православна Церква України активно здійснює благодійне, соціальне та гуманітарне служіння. За підтримки Предстоятеля реалізуються проекти допомоги нужденним, підтримки молоді, мешканців прифронтових територій, а також розвитку капеланського служіння. Невтомна праця Блаженнішого владыки, особистий внесок у відродження української духовності, багаторічна

благодійницька та миротворча діяльність є вагомим служінням Богові, Церкві та Українському народові.

Сердечно вітаємо нашого Предстоятеля з цією високою державною відзнакою. Молимося, щоби Всемиловитий Господь і надалі укріплював Ваші сили, дарував міцне здоров'я, духовну радість, Свою щедрю милість і благословення у відповідальному першосвятительському служінні.

Бо в ньому вшановується подія народження людини, яка стала Предтечею, тобто великим пророком і провісником приходу Месії-Спаси-

Нинішнє свято є незвичайним

теля. Нині вшановується народження того, хто був удостоєний надзвичайної честі хрестити Сина Божого і бачити одкровення Пресвятої Тройці в явленні всіх трьох Її Осіб: Отця, Який відкриває волю Свою через голос сповіщення, Сина, Який приймає хрещення, освячуючи води Йордану і все водне єство, і Духа Святого, Який сходить з небес у вигляді голуба.

Іоан Предтеча народився від земних батьків – праведних Захарії та Єлисавети – однак в чудесний спосіб. Адже ця подружня пара була неплідною, не мала дітей. І, досягши старості, подружжя вже не мало надії на батьківство. Але Господь, бажаючи засвідчити особливе призначення Іоана, благословляє його батькам народити дитину тоді, коли за людським міркуванням це вже було неможливим.

Праведна Єлисавета була двоюрідною сестрою Пресвятої Богородиці і народила сина Іоана за 6 місяців до народження Ісуса Христа.

Бо оповідає Євангеліє, що коли архангел Гавриїл благовістив Діві Марії втілення Сина Божого, то сказав: «Ось і Єлисавета, родичка Твоя, і вона зачала сина в старості своїй, і це вже шостий місяць їй, хоча називають її неплідною» (Лк. 1: 36).

Іоаном довгоочікуваного сина подружжя назвало не просто так, а за благоволінням архангела Гавриїла: він приніс добру звістку батькам, він же і назвав ім'я, яким наречуть майбутнього Хрестителя Господнього.

Іоан Предтеча народився у священному місті Хеврон (нині у арабів воно зветься Ель-Халіль), де був дім Захарії. Це одне з найдавніших міст Азії. Було відоме ще за часів Авраама і завжди вважалося для юдеїв священним, бо там були поховані Авраам і Сарра, Ісаак і Ревекка. Від Єрусалима це місто знаходилося на відстані восьми годин шляху і було розташовано трохи далі за Вифлемем, на узвишші. Довкола місто було оточене горами, на яких росли сади.

Кордони міста Хеврон назива-

ли «гірською країною», як про те написано в євангельській оповіді про подорож Пресвятої Богородиці до її родички Єлисавети: «Уставши ж, Марія у дні ці поспіхом пішла у передгір'я, в місто Іудине, і увійшла в дім Захарії, і привітала Єлисавету. Коли ж почула Єлисавета привітання Маріїне, заграло дитя в утробі її, і сповнилася Духа Святого Єлисавета» (Лк. 1: 39 – 41).

Про Іоана Предтечу Сам Господь сказав: «З народжених жінками немає жодного пророка, більшого за Іоана Хрестителя» (Лк. 7: 28). А це означає, що Іоан перевершив своїм служінням Іллю та інших великих старозавітних пророків, і навіть самого боговидця Мойсея. Бо всі вони звіщали волю Господню і промовляли до народу слово Його, а Іоан – вказав на Самого Бога-Слово, на Сина Божого, Який воплотився і прийшов спасти світ.

Святий пророче, Предтече і Хрестителю Господній Іоане, моли Бога за нас!

■ 24 червня ■

Різдво Іоана Предтечі,
Хрестителя Господнього

ЯК РОЗРІЗНЯТИ ГРІХИ

Коли ми говоримо про те, що є гріхи найбільші, найтяжчі, то, очевидно, маємо на увазі, що є й гріхи маленькі, незначні, дрібні. Як люди їх розрізняють? За наслідками, за мірою завданої шкоди, за впливом на оточення чи на власну душу?

Щоби розібратися з такими запитаннями і зрозуміти, який гріх все-таки є найбільш небезпечним, спершу згадаємо: що є гріхом?

Гріх (грецькою «ἀμαρτία» - амартіа) буквально означає «невлучення в ціль, промах, помилка». Тобто, гріх є тим хибним проявом людських можливостей, який не відповідає меті існування людини, суперечить її призначенню як творіння Божого: прагнути богопізнання, досконалості та єднання з Господом. Причому, гріх – це не лише дія, гріховними можуть бути і намір, і думка, і бажання, і потяг, і навіть бездіяльність.

Будь-який гріх віддаляє людину від Бога, а відтак – наближає до смерті духовної й вічної муки. Всякий гріх є злочином перед Богом: «Усякий, хто чинить гріх, чинить і беззаконня; і гріх є беззаконня» (1 Ін. 3: 4). Водночас «міру» тяжкості гріха найчастіше встановлює людина сама для себе: багато гріхів людям здаються незначними в силу того, що вони з ними попросту звиклися, не помічають, приховують, виправдовують, порівнюють з іншими, чужими гріхами, які нерідко видаються значно «більшими» за власні.

Такі «малі» гріхи є дуже небезпечними, бо, не прагнучи з ними боротися, не бачачи небезпеки, людина схильна з ними миритися, співіснувати, повторю-

вати їх, нагромаджувати, укорінювати.

Святі отці звертали особливу увагу на духовні наслідки гріхів. Християнство вважає смерть душі страшнішою за тілесну смерть, бо передбачає вічні страждання без можливості спасіння і благого життя вічного. В цьому сенсі ті гріхи, що, за відсутності справжнього каяття та виправлення, ведуть людську душу до вічної загибелі, є найтяжчими. Звідси нерозкаяний гріх – смертний гріх.

У Священному Писанні наводяться слова Господа нашого Ісуса Христа: «Всякий гріх і хула простяться людям, але на Духа хула не проститься людям. І коли хто скаже слово на Сина Людського, проститься йому, якщо ж хто скаже на Духа Святого, не проститься йому ні в цьому житті, ні в майбутньому» (Мф. 12: 31 – 32). Тож маємо розуміти, що богохульство, наполегливий опір Богові, відкидання благодаті Святого Духа, відтак – хула на Духа Святого є гріхом, що не проститься людині.

Окремо варто звернути увагу ще на деякі гріхи, які є тяжкими. Серед них – самогубство, яке найчастіше спричинене невір'ям, духовною порожнечою, розпачем, зневірою. Добровільне позбавлення себе життя завжди сприймалося як важкий гріх, який Церква на землі вже не може відпустити (бо всякий гріх відпускається тільки при покаянні). Самогубство, вчинене обдумано і свідомо, а не у стані безумства, Церква визнає таким самим важким гріхом, як і відбирання життя в іншого (убивство). Але якщо вбивця забирає життя іншого, то самогубець позбавляє життя не лише тіло, а й губить свою душу.

Ще одним тяжким гріхом є гордіня,

пиха. Вона підступна і найнебезпечніша з усіх пристрастей, виявляється як егоїстична замкненість на собі, на власних бажаннях і на силі їх здійснити. Гординя є родоначальницею всіх гріхів, бо саме вона найвищого з ангелів перетворила на сатану. Через його гординю та бажання бути богом без Бога – гріх і зло увійшли у світ. Гординя – це зрада Божої любові, відмова від миру з Богом, підміна Бога ідолами та іншими предметами обожнення. Це підміна віри в Бога – вірою в самого себе, вчення Божого – своїми судженнями, а правди Божої – власною ситуативною оцінкою, розумінням, поглядом. Гординя добре маскується, викликає почуття недооціненості, жалю до себе, спонукає до самоствер-

дження. Людина, вражена гординею, часто виправдовує шляхи досягнення своєї мети будь-якими засобами, вона вибілює свої гріхи, вчинки і методи. Горда людина – супротивник Богові, співпричасник дияволу. І тому гординя теж є великим гріхом.

Загалом, усякий гріх є небезпечним, бо веде до віддалення від Бога, до рабства злу. Тому всякого гріха слід остерігатися та бути духовно тверезими і пильними, щоби не допускати їх. Але якщо людина оступилася і впала, то слід підійматися, виправлятися, слід йти назустріч до Бога, маючи в серці розкаяння та бажання виправити вчинене зло. І Господь не відкине нас. Бог простить і допоможе відновитися, якщо ми будемо каятися щиро і виправлятися через діяльну переміну свого життя!

